

П'ятеро шукачів пригод у фургонах
Інід Блайтон

Славетна п'ятірка #5Шкільна бібліотека української та світової літератури
Славетна п'ятірка на двох зручних фургонах вирушає до озера Мерран. Як
чудово мандрувати зовсім без дорослих! Джуліан, Дік, Джорджа та Енн
влаштовують стоянку неподалік від мандрівного цирку, в якому працює їхній
знайомець – хлопчина на ім'я Ноббі. Однак клоун Ден і акробат Лу раптом
неабияк незлюбили юних мандрівників, а коли вони ще й спробували отруїти
пса Джорджі Тіма, діти зрозуміли, що їхня пригода стає вкрай небезпечною..

Інід Блайтон

Славетна п'ятірка

П'ятеро шукачів пригод у фургонах

Enid Blyton

FIVE GO OFF IN A CARAVAN

First published in Great Britain in 1946 by Hodder & Stoughton Limited

This edition first published in Ukraine in 2020 by Folio Publishers Ltd

Переклад з англійської Леся Герасимчука

Художник-оформлювач О. А. Гугалова-Мешкова

Серія «Шкільна бібліотека української та світової літератури» заснована у
2010 році

Text copyright © Hodder & Stoughton Limited, from 1997 edition

Cover illustration by Laura Ellen Anderson copyright © Hodder & Stoughton
Limited

© Л. А. Герасимчук, переклад українською, 2020

© О. А. Гугалова-Мешкова, художнє оформлення, 2020

© Видавництво «Фоліо», марка серії, 2010

* * *

Розділ 1

Початок канікул

- Як я люблю літні канікули! - сказав Джуліан. - Завжди здається, що кінця-краю їм не буде.

- Спочатку все так гарно і неквапно, - зауважила його молодша сестра Енн. - А потім все починає бігти навскач.

Усі зареготали. Вони розуміли, що Енн мала на увазі.

«Гав!» - пролунав глибокий голос, ніби на знак цілковитої згоди.

- Тіммі з тобою згоден, Енн, - сказала Джорджа і погладила великого собаку, що лежав поруч і часто дихав. Дік теж його поплескав, і Тіммі лизнув їх обох.

Четверо дітей лежали на осонні у садку в перший тиждень літніх канікул. Зазвичай вони відпочивали у Кирін-котеджі, у батьків Джорджини, але цього разу проводили канікули у батьків Джуліана, Діка і Енн.

Джуліан був старшим - рославий, міцний хлопець з рішучим і приемним виразом обличчя. Дік і Джорджина - молодші за нього. Джорджина була радше схожа на кучерявого хлопця і вимагала називати себе Джорджею. Навіть учителі в школі так її називали. Енн з усього гурту була наймолодшою, хоча за останній рік помітно піросла, що її вельми тішило.

- Тато говорив: якщо ми не хочемо стирчати тут протягом усіх канікул, то можемо запропонувати свої побажання, - сказала Енн. - Але я за те, щоб лишитися вдома.

- Гадаю, ми могли б з'їздити кудись на пару тижнів, - сказав Дік. - Задля різноманітності.

- Може, вирушимо до Кирін-котеджу і погостюємо у батьків Джорджі? - запропонував Джуліан, щоб зробити Джорджі приємне.

- Ні! - заперечила Джорджа. - Я була там на весняних канікулах, і тоді мати сказали, що батько розпочинає якісь нові досліді. А ви знаєте, що це означає. Нам доведеться ходити навшпиньки, розмовляти пошепки й не траплятися йому на очі.

- Авжеж, найгірше, коли тато вчений, - сказав Дік, лягаючи на спину і заплющуючи очі. - Твоїй мамі доведеться давати собі раду і з нами, і з батьком, який експериментуватиме. Аж курітиме.

- Я люблю дядька Квентіна, але побоююсь його, коли він не в гуморі, - зауважила Енн.

- Отже, Кирін-котедж відпадає, - позіхнув Джуліан. - Принаймні на цих канікулах. Джорджо, коли скучиш за матір'ю, ти завжди зможеш з'їздити туди на тиждень. Які ще є пропозиції? Усе літо сидіти тут?

Тепер усі лежали на осонні, заплющивши очі. Яка спека! Тіммі сидів біля Джорджі, висолопивши язика, і важко хекав.

- Тіммі, припини, - сказала Енн. - Ти так дихаєш, ніби кілька миль пробіг, і мені через тебе ще спекотніше.

Тіммі по-дружньому поклав лапу на живіт Енн, і та завищала:

- Ой, Тіме, яка важка лапа. Забери її!

- Ет, якби нам дозволили помандрувати самим, було б супер, - сказала Джорджа, покусуючи травинку і дивлячись у глибоке блакитне небо. - Як того разу, коли ми лишилися на острові Кирін зовсім самі. А може, справді кудись самим податися?

- Але ж куди? - спитав Дік. - Куди? Ми ще малі, щоб орендувати автівку. А на велосипедах Енн вічно відставатиме.

- І обов'язково в когось проколеться колесо, - зауважив Джуліан.

- Було б класно поїхати кудись верхи, - сказала Джорджа. - Але в нас немає коней.

- Один е, - заперечив Дік. - Наш старий Доббі в полі. Колись він бричку возив, якою ми більше не користуємось, і тепер Доббі лише випасається в полі.

- Один кінь чотирьох не повезе, дурненький, - сказала Джорджа. - Доббі нам не підійде.

Запанувала тиша, тільки в головах думка думкою пошибала про канікули. Тіммі голосно клацав зубами, намагаючись зловити муху.

- От би мені так навчитися, - мовив Дік, відмахуючись від зеленої мухи. - Тіме, друже, ану впіймай її.

- А як ви дивитесь на турпохід? - поцікавився Джуліан після паузи.

У відповідь усі хором застогнали.

- Отакої! У таку спеку? Ти сказився!

- Нам не дозволять.

- Годі, годі, - сказав Джуліан. - Пропонуйте щось краще.

- Я б хотіла поїхати туди, де можна купатися, - зауважила Енн. - Якщо не можна поїхати на море, то хоча б виїхати на якесь озеро.

- Звучить взагалі-то добре, - сказав Дік. - Боже милий, я засинаю. Кажіть мерщій, бо зараз захроплю.

Але швидко вирішити проблему не вдалося. Ніхто не виявив бажання пожити в готелі або винайняти кімнату. Бо тоді батьки схочуть поїхати з ними та контролювати кожен їхній крок. У спекотний серпень ніхто також не хотів вирушати у турпохід чи велотур.

- Схоже, ми так і просидимо всі канікули вдома, - висунув Джуліан. - Ну, тоді я краще подрімаю.

Через дві хвилини увесь гурт уже спав на траві, окрім Тіммі. Коли родина спить, пес вважає своїм обов'язком бути на чатах. Він ніжно лизнув свою хазяйку Джорджу і сів насторожі поруч - вуха нашорошені, чистий погляд. Він важко, але нечутно дихав. Діти солодко дрімали на осонні й засмагали.

Садок лежав на схилі пагорба. Зі свого місця Тіммі бачив на обидва боки дорогу, що бігла повз будинок. Вона була досить широкою, але рух на ній був невеликий, бо це була сільська місцина.

Раптом Тіммі почув удалині собачий гавкіт, і вуха його нашорошилися в тому напрямі. Він почув людей, що йшли дорогою, і вуха йому знову ворухнулися. Він зауважував усе геть-чисто, навіть вільшанку, яка вполювала гусінь на кущі неподалік. Пес глухо погарчав на пташку: мовляв, я на чатах, начувайся.

Тоді несподівано на шляху з'явилося щось таке, що він аж стрепенувся і почав ловити запах, який долинав аж до садка. Петлястим шляхом сунула валка, гуркотіли й гриміли колеса, а на чолі цієї процесії йшло щось дуже дивне.

Тіммі не міг второпати, що це таке. Власне, то був великий слон. Тіммі чув його сильний незвичайний запах, котрий йому не сподобався. А ще він відчув запах мавп у клітках для транспортування і почув валування циркових собак у фургоні.

Він ім з викликом відповів: «ГАВ! ГАВ! ГАВ!»

Гучний гавкіт розбуркав усіх дітей.

- Цить, Тіммі! - роздратовалася Джорджа. - Нащо галасувати, коли ми дрімаємо?

- Гав! - сказав рішуче Тіммі й поторсав лапою хазяйку, щоб вона підвелась і подивилась.

Джорджа сіла. Одразу помітила процесію і закричала:

- Гей, друзі! Оно йде мандрівний цирк! Дивіться!

Усі вмить прокинулись і посідали. Дивилися згори на фургони, які посувалися поволі, прислухалися до виття тварин і валування собак.

- Оно слон тягне фургон, - сказала Енн. - Мабуть, він страшенно сильний.

- Спускаймося скоріш до брами, - мовив Дік.

Діти підвелися й гайнули садком у долину, оббігли будинок і встигли вибігти на під'їзну дорогу. Процесія саме минала браму.

Пістряве це було видовище. Фургони яскраво розфарбовані, ззовні чепурні. На вікнах - квітчасті фіранки. На передку фургона сидів його власник чи власниця і поганяв запряженого коня. Лише фургон на чолі валки тягнув слон.

- Здорово! - сказала Джорджа. - Хотіла б я бути циркачкою і цілий рік перебувати у мандрах. Мені таке життя до вподоби.

- Яка з тебе циркачка! - відрубав Дік. - Ти навіть колесом ходити не вмієш.

- А як це ходити колесом? - спитала Енн.

- Он, подивися, що робить отой хлопець, - сказав Дік. - Онде, бачиш?

І показав на хлопця, який перекидався з рук на ноги й з ніг на руки, наче колесо. Здавалося, це дуже просто, але Дік знав, що це не так.

- Це називається «ходити колесом»? - захоплено перепитала Енн. - Я теж хотіла б навчитися!

Усміхнений хлопець підійшов до них. За ним бігли два його тер'єри. Тіммі загарчав, і Джорджа стримала його за нашийник.

- Не підходьте надто близько! - гукнула вона. - Тіммі ще з вами не познайомився.

- Та ми його не чіпаємо, - сказав хлопець і знов усміхнувся. Він був патлатий і мав неприємне веснянкувате обличчя. - Я не дозволю моїм собачкам з'їсти вашого пса.

«Далеко куцому до зайця», - хотіла було обуритися Джорджа, але натомість розреготалася.

Обидва тер'ери трималися біля ніг хлопця. Він клацнув, і вони схопилися на задні лапки й подріботіли за ним.

– Це ж циркові собачки! – вигукнула Енн. – Вони ваші?

– Так, мої обое, – відповів хлопець. – Це – Баркер, а це – Гровлер. Вони потрапили до мене іще цуценятами... мої розумнички.

– Гав! – сказав Тіммі. Йому гидко було дивитися на те, що собаки так дивно ходять.

– А де відбудеться ваша наступна вистава? – зацікавилася Джорджа. – Ми хотіли б подивитися.

– У нас наразі відпустка. За тими пагорбами є блакитне озеро. Нам дозволили там таборувати разом з тваринами; там пуша, і ми нікому не станемо на заваді.

– Чудово, – сказав Дік. – А який фургон твій?

– Ось цей, що під'їздить, – сказав хлопчина і показав на яскраву синьо-жовту хуру з червоними колесами. – Я живу з дядьком, він у нас головний клоун. Ото він візникує.

Діти подивилися на головного клоуна і вирішили, що ніколи не подумали б, ніби він артист цирку: брудні сірі фланелеві штани, брудна червона сорочка, брудний комір.

Хіба міг такий чоловік жартувати чи втнути щось смішне? Він радше був схожий на злу людину, думали діти, а ще так люто кривився, смокчучи стару люльку, аж Енн злякалася. Він і не поглянув на дітей, а лише різко гукнув хлопцеві:

– Ноббі, не барись! Лізь у фургон і запар мені чаю.

Хлопець Ноббі підморгнув дітям і побіг до фургона. Було зрозуміло, що дядько Ден тримає хлопця в шорах. Ноббі ще визирнув з найближчого фургона у віконце:

– Вибачте, що не можу запросити вас на чай! – гукнув він. – І собаку. Баркер і Гровлер ще з ним не спізналися.

Фургон поїхав далі, забираючи із собою сердитого клоуна й усміхненого хлопця. Діти дивилися, як валка іде повз них... це був чималий цирк. Клітка з мавпами, у кутку спав сидячи шимпанзе, кілька струнких і лискучих коней, платформа з помостом, лавами і шатром, житлові фургони для циркачів, сила-силенна цікавих людей, які сиділи на приступцях своїх хур або йшли поруч із ними, щоб розім'ятись.

Нарешті процесія проїхала, і діти повернулися на осоння у садку. Вони шойно присіли, як Джорджа проголосила:

– Я знаю, що ми робитимемо на канікулах! Заорендуємо фургон і поїдемо на ньому самі. Згода? Ну ж бо, згода?

Розділ 2

Чудова ідея Джорджі

Діти витріщилися на збуджене розчервоніле обличчя Джорджі. Дік тарабанив по землі.

- Прекрасна ідея! Чом це раніше нам на думку не спало!

- Атож! У фургоні тільки ми! Невже таке може здійснитися? - сказала Енн, і очі їй заблищали.

- Ну, мушу сказати, що такої пригоди у нас досі не було, - зауважив Джуліан, міркуючи, наскільки це реально. - Було б класно вирушити в гори, до озера, про яке згадував хлопець. Ми могли б там покупатися, а може, ще й познайомитися з циркачами. Мене завжди цікавив цирк.

- Джуліане! Це іще краща ідея! - сказала Джорджа, радісно потираючи руки. - Мені Ноббі сподобався, а вам?

- Авжеж... - усі погодилися.

- А його дядько мені не сподобався, - мовив Дік. - Якийсь він неприємний. Та й, схоже, він ганяє Ноббі як солоного зайця.

- Джуліане, гадаєш, нас відпустять самих у фургоні? - не вгавала Енн. - Мені здається, що нічого подібного в нас досі не було.

- Ну, спитати можна, а там - подивимось, - кинув Джуліан. - Я вже достатньо дорослий, щоб доглянути за вами.

- Бач який, - пхекнула Джорджа. - Спасибоньки, мені твій догляд не потрібний. Мене цілком і Тіммі догляне. Закладаюсь, дорослі залюбки спекаються нас на пару тижнів. Вони завжди думають, що літні канікули в нас задовгі.

- А везтиме наш фургон Доббі, - озвалася раптом Енн, дивлячись на поле, де випасався слон, відганяючи мух довгим хвостом. - Доббі зрадіє! Гадаю, йому дуже самотньо, бо живе він у полі сам, і тільки зрідка його позичають люди.

- Звичайно, можна буде взяти Доббі, - сказав Дік. - Було б добре, але де взяти фургон? Їх не складно орендувати?

- Не знаю... - мовив Джуліан. - Я знав одного хлопця у школі... Діку, ти його пам'ятаєш, маленький такий хлопчина, Перрі... то він у кожні канікули подорожує з батьками у фургоні. Я достеменно знаю, що фургони вони винаймали. Я можу його розпитати, де саме.

- Наші батьки й самі знають, куди звернутися, - сказала Енн. - Дорослі про таке знають усе. Я хотіла б, аби це був великий просторий червоно-блакитний фургон, з невеличким димарем, з віконцями по обидва боки, а позаду - двері й сходинки...

Й усі, перебиваючи один одного, почали описувати свої мрії і зчинили такий галас, що навіть не помітили, як хтось підійшов і зупинився поруч, сміючись і слухаючи галасунів.

- Гав! - увічливо попередив Тім, слух і зір якого пильнували за довкіллям. Діти підвели голови.

- Привіт, мамуню, - сказав Джуліан. - Ти саме вчасно. Ми хочемо поділитися з тобою однією ідеєю.

Мати, усміхаючись, присіла поруч з дітьми:

- Що вас так захопило? Кажіть уже.

- Матусю, тут така справа, - вихопилася Енн попереду інших. - Ми тут погодилися, що хотіли б на канікулах помандрувати самі у фургоні! Мамуню, це було б так цікаво!

- Самі? - засумнівалася мати. - Навіть і не знаю.

- Джуліан за нами догляне, - сказала Енн.

- І Тіммі теж, - додала Джорджа.

Тіммі на підтримку постукав хвостом по землі. Звичайно, догляне! Хіба він не робив це у попередні роки й не брав участі в їхніх пригодах?! Гуп, гуп, гуп.

- Я повинна обговорити це з вашим татом, - сказала мати. - Не журіться... я ж не можу такі справи поквалом вирішувати сама. Але, гадаю, він погодиться, бо в нього намічається невелика поїздка на північ, і він хотів би, щоб я поїхала з ним. Тож він може пристати на цю ідею з фургоном. Увечері я з ним побалакаю.

- І ще, неню, Доббі зможе везти фургон, - сказала Енн з палаючими очима. - Розумієш? І Доббі зрадіє, бо йому самому тут нудно.

- Подивимося, - сказала мати підводячись. - А тепер ходімо додому і вмийтеся. Час полуднувати. Енн, що з твоїм волоссям? Що ти робила?

У радісному очікуванні діти побігли додому вмиватися. Мати не сказала НІ. Вона навіть припускає, що це можливо. Боже, самим мандрувати з Доббі й Тіммі, у фургоні, самим готувати й прати... Просто пречудово.

Батько повернувся додому дуже пізно, на жаль, і дочекатися на рішенець вони не змогли. Усі, окрім Джуліана, вже полягали, та й він, коли вже вкладався, не міг ще нічого повідомити друзям.

Джуліан зазирнув до відпочивальні дівчат і сказав:

– Батько втомився, він зараз вечеряє. І мама не хоче діставати його розмовами, доки він не відпочине. Усе відкладається до завтра – наразі нам не пощастило.

Дівчатка тяжко зітхнули. Як можуть вони заснути, коли у голові витають солодкі думки про фургон, а в реальності не відомо, чи дозволять їм поїхати!

– Отакої! – сказала Джорджа. – Я тепер точно не засну. Злізь із ноги, Тіммі. Така спека, а тут ще ти.

Уранці на дітей чекала добра новина. Вони були цього разу дуже пунктуальні й з надією посідали за стіл, і Джуліан вичікувально дивився на матір. Вона усміхнулася до нього й мовила:

– Ми з татом усе обговорили, і він... він не заперечує проти ваших мандрів. Вам буде корисно пожити самотійно. Щоправда, вам знадобляться два фургони, а не один.

– Мамуню, але Доббі два фургони не до снаги, – сказала Енн.

– Ми орендуємо ще одного коня, мамо? – спитав Джуліан, а тоді – до батька: – Татуню, красно дякуємо за дозвіл. Це так класно!

– Супер! – додав Дік.

– Блискуче, – сказала Джорджа і збуджено почухала Тіму голову. – Коли рушаємо? Завтра?

– Звісно ні, – мовив Джуліан. – Треба ще орендувати фургони, позичити коня, спакуватися... багацько роботи.

– Їдьте наступного тижня, а я маму заберу з собою на північ, – сказав йому батько. – І нас це дуже влаштовує. Куховарці надамо відпустку. А ви щодня надсилатимете нам листівку, як вам ведеться й де ви перебуваєте.

– Неймовірно, – сказала Енн. – Мамуню, в мене на radoшах апетит пропав.

– Ну, якщо ідея з фургоном так на тебе впливає, тобі ліпше буде лишитися вдома, – сказала мати.

Енн одразу почала похапцем їсти пшеничні подушечки, і апетит повернувся. Не йметься віри: два фургони, двоє коней, спати у двоповерхових ліжках, готувати їжу просто неба...

– Джуліане, ти розумієш, що вся відповідальність лягає на тебе? – зауважив батько. – Ти вже дорослий і маєш бути відповідальним. Усі муситимуть здаватися на твою волю.

- Добре, тату, - загордився Джуліан. - Усе буде гаразд.

- Тіммі теж порядкуватиме, - сказала Джорджа. - Він такий же відповідальний, як Джуліан.

- Гав! - сказав Тім, почувши своє ім'я, і загупав хвостом по підлозі.

- Ти - лапуня, Тіммі, - сказала Енн. - Я буду завжди тебе слухатися, і Джуліана теж.

- Дурненький, - сказав Дік і погладив Тіммі по голові. - Нас без тебе не відпустять. Ти наш найголовніший захисник.

- Безперечно, без Тіммі ніхто вам їхати не дозволив би, - сказала мати. - Коли він поруч, ми спокійні.

Усе це дуже бентежило. Після сніданку діти пішли обговорювати події.

- Я за те, щоб їхати фургоном у гори, про які казав хлопець, і де в долині озеро, й там таборувати, - запропонував Джуліан. - Та й товариство там буде цікаве. Ми зупинимось віддалік табору циркачів, бо ім може здатися, що чужі люди встромляють свого носа, але ми однаково зможемо побачити, як вигулюють слонів і школять собак.

- А ще ми потоваришуємо з Ноббі, - запалилася Енн. - Мені він сподобався. А від його дядька триматимемось подалі. І як лишень такий неприяний чоловік може працювати головним клоуном у цирку?

- Цікаво, де й коли мати домовиться про фургони! - кивнув Джуліан. - Яке ж це буде диво, коли ми їх нарешті побачимо!

- Ходімо й розкажемо про все Доббі, - зауважила Енн. - Він теж зрадіє!

- Дитино! Він же ні слова не втне! - сказала Джорджа.

Проте вона однаково пішла з Енн. І незабаром Доббі слухав розповідь про дивовижні плани на канікули. Фрр! Він і справді зрадів, що братиме в цьому участь.

Розділ 3

Прибуття фургонів

Нарешті визначальний день настав: мали прибути фургони. Діти годинами стояли біля під'їзної дороги, видивляючись їх.

Матері вдалося позичити їх у давньої подруги. Діти запряглися доглядати їх і повернути в цілості. І ось вони стояли в кінці під'їзної дороги й чекали на прибуття фургонів.

– Тепер їх чіпляють до автівки, – пояснив Джуліан. – Але пристосовані вони й до кінної тяги. Мені цікаво, які вони, якого кольору.

– У них, як у циганських будах, будуть високі колеса? – поцікавилася Енн.

– Ні, – заперечливо похитав головою Джуліан. – Мати сказала, що вони сучасні. Стандарт. Невеликі за розміром, бо важку хуру кінь не потягне.

– Їдуть, їдуть! Я їх бачу! – раптом вигукнула Джорджа, аж усі почали підстрибувати. – Отож ніби вони удалині.

Усі почали вдивлятися удалечінь. Джорджа була гострозора, а діти бачили лише рухому плямку, цяточку. Але Джорджа своїм зором розрізнила два фургони – один за одним.

– Джорджа має рацію, – сказав Джуліан, напружуючи зір. – Їх тягнуть маленькі автівки.

– Один червоний, а другий зелений, – мовила Енн. – Цур, я в червоному! Ну, їдьте ж швидше!

Щойно фургони під'їхали ближче, діти майнули їм назустріч. Це були сучасні, «стандартні», як сказав Джуліан, автопричеми, гарно зроблені й комфортні.

– Вони майже сягають землі! – сказала Енн. – А колеса утоплені в корпус. Мені подобається червоний, цур я в червоному.

Кожний фургон мав маленький димохід, довгасті вузькі вікна по боках і маленькі віконця попереду над місцем візника. Позаду – широкі двері й двоє приступців. У розчинених вікнах тріпотіли гарні фіранки.

– Червоні фіранки у зеленому фургоні й зелені – у червоному, – сказала Енн. – Я хочу всередину!

Але двері були замкнуті. Довелося потерпіти, й Енн побігла разом з іншими по дорозі за фургонами, вигукуючи:

– Мамо! Вже приїхали! Фургони приїхали!

Мама вибігла сходами, аби й собі подивитися. Двері відімкнули, й діти увійшли всередину. З обох фургонів лунали радісні вигуки:

– Ліжка уздовж однієї стіни... ми тут спатимемо? Шикарно!

– Маленька рукомийниця! Тут можна вмиватися!

- Тут є ще справжня плитка! Але я за те, щоб готувати на багатті. А скільки тут на гачках блискучих пателень, філіжанок, блюдок!

- Справжній будинок на колесах! І просторо, і гарно. Мамо, єге ж, чудово все розплановано? Ти не шкодуєш, що не ідеш з нами?

- Дівчата! Бачите, звідки надходить вода? З баку на даху. У ньому збирається дощова вода. А ось прилад для підігріву води. Правда ж, супер?

Протягом кількох годин діти лазили по фургонах, з'ясовуючи всі таємниці. Обладнання справді було чудове, скрізь бездоганно чисто і просторо. Нетерпляча Джорджа вже хотіла рушати. Негайно запрягти Доббі і - гай-гай...

- Постривай, дурнятко, - зупинив її Джуліан. - Потрібний ще один кінь, а він буде тільки завтра.

Невеликого чорного вазового коня звали Троттер. Він належав молочареві, який часто його позичав. Кінь був маленький і чутливий, і діти добре його знали й любили. У школі були уроки верхової їзди, й діти вміли доглядати й хорошити коней, тож із Доббі й Троттером проблем не передбачалось.

Мати була у захваті від фургончиків і трохи шкодувала, що не поїде з дітьми.

- Якби не тато, я б радо вирушила з вами, Енн. Не лякайся, любач... Я ж не їду.

- Нам підфартило із цими чудовими фургонами, - сказав Джуліан. - Мамо, нам, либонь, треба сьогодні спакуватися? Тоді завтра можна було б вирушати. З фургонами все гаразд.

- Власне, вам не треба пакуватися, - відповіла мати. - Закиньте необхідні речі в шафи і шухляди: одяг, книжки й кілька ігор - бавитися у дощову погоду.

- Та який там одяг, хіба що якусь піжаму на ніч, - заперечила Джорджа. Якби можна було, вона день при дні ходила б лише у светрі й штанах.

- Слід узяти кілька светрів, ще по парі штанів кожному, якщо промокнете, дощовики, купальники, рушники, ще по парі взуття, нічні піжами, кілька футболок або блузок, - сказала мати. Усі застогнали.

- Це ж купа манаття, - мовив Дік. - Куди це все втлюшити?

- Якось дасте собі раду, - сказала мама. - Якщо візьмете замало, то ще шкодуватимете, бо не буде в що перевдягтися, коли промокнете. А як застудитесь, настане кінець вашому відпочинку.

- Ходімо, нумо збиратися, - сказав Дік. - Щойно мама почала про хвороби, зараз же накидає нам іще купу лахів, єге ж, мамо?

- Чапай, соромітнику, - усміхнулася синові мати. - Іди збирай речі. Я допоможу вам усе розкласти у шафи й шухляди. Вони там зручно втоплені в стіни, і місця залишається достатком, вам нічого там не заважатиме.

– А я буду стежити за чистотою, – сказала Енн. – Ти ж знаєш, неню, мені це наче гра. Тільки тепер усе буде по-справжньому: треба тримати у чистоті два фургони.

– І все сама? – спитала мати. – Хлопці повинні допомагати, і Джорджа також.

– Атож, хлопці допоможуть... – чмихнула Енн. – Вони філіжанку як слід не виміють, а Джорджа взагалі таким не переймається. Якщо я не застелю ліжка й не помию посуд, то вони все так і покинуть!

– Ну, добре, що ти у нас така розумна, – сказала мати. – Ось побачиш, вони всі тобі допомагатимуть. Тепер іди й збирай речі. Почни з дощовиків.

Весело було переносити речі до фургонів і розкладати все по місцях. Решту полицок Джуліан зайняв під книжки та ігри: снєп-карти[1 – Гра з роздаванням карт (звичайних або з малюнками) і їхнім відкриванням. Виграє той, хто називає найбільше співпадінь зображень (тут і далі примітки перекладача).], лудо[2 – Гра з фішками, ланцюжками квадратиків або кружечків і кубиком.], лексикон[3 – Гра, схожа на наш «Ерудит». Називається ще «кросвордний лексикон».], «щаслива сім'я» і доміно, а також по 4–5 книжок кожному для читання. Ще Джуліан узяв топографічні мапи, щоб прокладати зручні маршрути подорожей. Батько дав путівничок, який перелічував ферми, які дозволяли фургонам зупинятися на ніч на їхньому полі.

– По змозі обирай поле, де поруч є потічок, щоб Боббі і Троттер могли напиться, – пояснив батько.

– Пийте лише кип'ячену воду, – напучувала мати дітей. – Це дуже важливо, на фермі беріть стільки молока, скільки запропонують. І пам'ятайте, що в багажному контейнері під другим фургоном є багато імбирного пива.

– Усе це так хвилює, – сказала Енн, дивлячись, як Джуліан кладе пляшки з імбирним пивом до багажного контейнера. – Я досі не можу повірити, що ми справді ідемо завтра.

Але це була правда. Наступного дня Доббі й Троттера мали відвести до фургонів і запрягти. «Їх це теж зворушить», – подумала Енн.

Тіммі не міг утнути, з якого приводу всі так радіють, але, звичайно, брав у всьому участь і безперервно вихляв хвостом. Він уважно обстежив фургони, прилягав до одного килимка з приємним запахом і ліг на нього. Нібито сказав: «Це мое місце. Якщо ви кудись поїдете в цих будиночках на колесах, то це буде мій куточок».

– Джорджо, ми ідемо у червоному фургоні, а хлопці – в зеленому. Їм однаково, а я люблю червоний. Еге ж здорово спати на таких ліжках? Вони здаються цілком комфортабельними.

Нарешті настав ранок, і молочар привів свого чорного возового коника Троттера, а Джуліан привів з пасовиська Доббі. Коні обнюхалися, і Доббі приязно по-конячому сказав: «Фррр!»

– Вони подружилися! Дивіться, як вони труться носами! – раділа Енн. – Троттере, ти повезеш мій фургон!

Коні сумирно стояли, доки їх запрягали. Лише Доббі пару раз смикнув головою, ніби йому кортіло вже рушати, і копитнув землю.

– Ой, Доббі, мені теж кортить, – сказала Енн. – А тобі, Діку? А тобі, Джуліане?

– Атож, – усміхнувся Дік. – Ось тут, Доббі, стій! Джуліане, будемо візникувати по черзі?

– Наш фургон я візникуватиму сама, – рішучо заявила Джорджа. – Енн не тямить на цьому, хіба що іноді дам їй потримати віжки. І взагалі, візникування – чоловіча справа.

– Але ж ти дівчина, здається! – обурилася Енн. – Ти не чоловік і навіть не хлопець!

Джорджа сердито зиркнула на неї. Вона завжди хотіла бути хлопцем і вважала себе хлопцем. Тому й не любила, коли їй нагадували, що вона лише дівчина. Але в такий піднесений ранок навіть Джорджа не могла довго сердитися. Вона теж скоро почала пустувати, реготати і разом з усіма вигукувати:

– Ми готові! Ми давно готові!

– Їдьмо вже! Коли вже час рушати, він, дурень, пішов додому.

– Він пішов по кексики, які вранці спекла нам куховарка. У нашій комірчині повно харчів. А я вже голодний.

– Джуліан, нарешті! Поквапся. Бо поїдемо без тебе. До побачення, мамуню! Ми щодня надсилатимемо тобі по листівці, присягаємось.

Джуліан заліз на передок зеленого фургона і вйокнув:

– Вйо, Доббі! Рушаймо! До побачення, мамо!

Дік сів поруч із ним і усміхався по самі вуха. Фургони поїхали під'ізною дорогою. Джорджа натягла віжки, і Троттер рушив слідом за першим фургоном. Енн, яка сиділа поруч із Джорджею, замахала на прощання руками:

– До побачення, мамо! Нарешті починається нова пригода! Ура! Гей-гей! Ура!

Розділ 4

Нарешті рушили!

Фургони поволі їхали широким шляхом. На радіщах Джуліан виспівував на все горло, а інші приспівували. Тіммі збуджено гавкав. Він уместився з одного боку Джорджі, Енн – з іншого. Джорджі стало затісно, але такі дрібниці на неї не впливали.

Доббі тягнув потихеньку, насолоджуючись сонцем і леготом, який ворушив йому гриву. Трохи позаду крокував Троттер. Його дуже зацікавив Тіммі, і він щоразу повертав голову, коли той гавкав або зістрибував з фургона, аби побігати. Подорожувати з двома кіньми й собакою – сама приємність.

Було домовлено, що компанія їде в гори, де вони сподівалися знайти табір циркачів. Джуліан позначив табір на мапі. Він вважав, що не помилився, бо там у долині й озеро було на підгір'ї.

– Бачите? – показав він друзям на мапі. – Це озеро Мерран. Закладаюсь, що табір циркачів десь поруч. Тут дуже зручно для їхніх тварин, табір нікому не заважає, вдосталь води для тварин і людей, і, напевно, неподалік є ферми, де можна купити їжу.

– Нам і самим ще слід знайти фермера, – сказав Дік, – який дозволить нам таборувати на своєму полі. Добре, що в нас є той путівничок з адресами ферм.

Енн розмірялася про те, що буде увечері, коли вони затаборують, приготують вечерю, помріють біля багаття, підуть спати у ліжка у фургонах. Їй було навіть важко вибрати, що краще – ось так котитися путівцями чи готуватися до сну у фургоні. Справді ці канікули в них – найкращі.

– Ти теж так думаєш? – запитала вона Джорджу, коли вони вільніше вместилися на передку, бо Тіммі зістрибнув на дорогу і дрібцював поруч із фургоном. – Досі нам на канікулах не бракувало цікавих пригод. Але я хотіла б, аби цього року канікули пройшли спокійніше.

– А я люблю пригоди, – сказала Джорджа, натягла віжки й пустила Троттера чвалом. – Я не проти них. Але, на жаль, схоже, цього разу обійдеться без пригод.

О пів на першу вирішили зупинитись, бо всі зголодніли. Доббі й Троттер подалися до канами, біля якої росла висока соковита трава, й почали з охотою пастися.

Діти влаштувалися на осонні, на придорожньому насипі, де й спожили їжу і питво. Енн подивилася на Джорджу:

– У тебе в житті не було стільки веснянок, скільки цього літа.

- Мені байдуже, - сказала Джорджа, котра не переймалася своїм зовнішнім виглядом, її дратували власні кучерики, що видавали в ній дівчину. - Передай-но мені сендвічі з помідорами, Енн. Схоже, як ми щоразу будемо такі голодні, доведеться на кожній фермі, повз яку ми проїжджатимемо, купувати яйця, бекон, масло й молоко!

І знову вирушили в путь. Була черга Діка візникувати, а Джуліан пішов пішки, розминаючи ноги. Джорджа і не збиралася передавати віжки Енн, яка до того ж почала куняти, і лишатись їй на передку було небезпечно.

- Якщо я заплющу очі й засну, то впаду, - сказала вона. - Ліпше піду я всередину й посплю.

І залишила Джорджу саму. У фургоні було прохолодно, бо фіранки були запнуті й берегли свіжість. Енн обрала собі ліжко й лягла. Заплющила очі. Фургон гуркотів потихеньку, і дівчинка заснула.

Джуліан зазирнув у фургон і усміхнувся. Тиммі теж прийшов подивитися, але Джуліан не дозволив йому ввійти й розбудити Енн, лизнувши її в щок.

- Ходімо зі мною, Тіме, - сказав він. - Ти щось розтовстів. Треба більше бігати.

- Нічого він не розтовстів! - обурилася Джорджа. - Він у чудовій формі. Не слухай його, Тиммі.

- Гав! - відповів пес і задріботів за Джуліаном.

Попри невелику швидкість, за день фургони подолали чималу відстань. Джуліан добре читав мапу. Однак Енн дуже засмутилася через те, що до вечора до гір вони так і не доїхали.

- Ой леле, до них іще досить багато миль, - сказав Джуліан. - Ми днів чотири-п'ять будемо в дорозі, дурненька. Так, друзі, дивіться, де з'явиться ферма. Вона десь поруч має бути, і спитаємо дозволу заночувати.

- Он вона, - мовила Джорджа через кілька хвилин.

Вона вказала на будівлю з червоним дахом, на вкриті мохом сараї, які осявало призахідне сонце. Поруч із ними сокотали кури, а від брами на проїжджих видивлялися одна чи дві собаки.

- Так, це вона, - промовив Джуліан, звіряючись із мапою. - Ферма Лонгмена. Поруч має бути потічок. Оно він, у полі. Було б чудово одержати дозвіл і зупинитися тут.

Джуліан пішов на ферму, аби поговорити з фермером, а з ним пішла й Енн, щоб домовитися про яйця. Господаря не було, а господині рославий і ввічливий Джуліан сподобався, і вона дозволила ночувати в полі біля потічка.

- Упевнена, що сміття ви не порозкидаєте й не будете ганяти нашу худобу, - сказала вона. - Не залишатимете браму відчиненою, як деякі невиховані туристи. А ось і те, про що вам ішлося, панночко, - свіжі

яйця. Можете собі взяти кілька і назбирайте слив із того дерева собі на вечерю!

У комірчині для харчів у фургоні був бекон, і Енн сказала, що приготує всім смажений бекон з яйцями. Вона дуже пишалася, що зможе це зробити. В останні дні перед від'їздом Енн брала кулінарні уроки у куховарки, і тепер їй кортіло продемонструвати своє вміння.

Джуліан сказав, що надто спекотно готувати у фургоні, і розклав гарне багаття у полі. Дік випряг коней, і ті подалися до потічка, де вони, насолоджуючись, стояли по коліно у прохолодній воді. Троттер терся носом об Доббі, а тоді спробував тицьнутись носом у Тіма, який прибіг до потічка попити.

– Ач як чудово пахне бекон, – звернулася Енн до Джорджі, яка приносила тарілки й кухлі з червоного фургона. – Давай поп'ємо імбирного лимонаду. В мене страшна спрага. Дивіться, як я розбиваю яйце об край філіжанки, щоб відокремити білок від жовтка, і як я смажу.

Хрясь! Яйце розбилося об край філіжанки, але його вміст, на жаль, витік не у філіжанку, а назовні. Енн почервоніла, а друзі зайшлися сміхом.

Тіммі мовчки підійшов і злизав яйце з трави. Він швидко зорієнтувався.

– З тебе гарна смітничка, Тіммі, – сказала Енн. – Ти у нас будеш прибиральницею. Ось тобі ще шматочок бекону. Лови!

Енн прекрасно підсмажила яечню з беконом. Друзі нахвалювали її, навіть Джорджа, і все геть чисто з'їли, а потім рештки жиру на тарілці промокнули шматочками хліба, щоб менше було мити.

– Як гадаєш, Тіммі більше до вподоби підсмажені собачі галети чи холодні? – раптом спитала Енн. – Смажені смачніші. Тіммі, либонь, теж так думає.

– Не треба, – зауважила Джорджа. – Його знудить.

– Звідки ти знаєш? – сказала Енн. – Тобі це не відомо.

– Я завжди знаю, що Тіммі любить, а що – ні, – відповіла Джорджа. – Він смажене не їстиме. Діку, передай сливи. Вони просто супер.

Діти довго сиділи біля багаття, а тоді нарешті Джуліан сказав, що вже час спати. Ніхто не заперечував, бо всі хотіли випробувати зручні ліжка.

– Мені вмиватися в потічку чи в рукомийниці, де я мила посуд? – поцікавилася Енн. – Не знаю, де краще.

– У потічку води більше, – відповів Джуліан. – І поквапся, бо я хочу замкнути двері фургона для надійності.

– Замкнути двері? – обурилася Джорджа. – Отакої! Ніхто мене не замикатиме! А раптом я схочу пройтися місячної ночі абошо..

- А якщо якийсь волоцюга... - почав Джуліан, але Джорджа його зневажливо урвала:

- Не забувай про Тіммі. Ти чудово знаєш, що він чужого ніколи не підпустить до нас і не дасть залісти всередину. Жодних замикань, Джуліане. Тіммі кращий за будь-який замок.

- Гаразд, ти маєш рацію, - погодився Джуліан. - Заспокойся. Гуляй досхочу під місяцем. Тільки сьогодні місяця не буде. Я шалено хочу спати.

Діти помилися в потічку й порозходились по своїх фургонах. Усі пороздгалися і повкладались у привітні ліжка. Ліжка були застелені простирадлом, зверху - ковдра, а на підлозі - килимок. Але спекотної ночі діти вкривалися лише одним простирадлом.

Енн влаштувалась унизу, а Джорджа - на верхньому ліжку, але Тіммі весь час намагався дістатися до господині, щоб умотитися біля її ніг. Енн роздратовалася.

- Джорджо, міняймося місцями. Тіммі увесь час застрибує на мене й тупцяє, намагаючись застрибнути до тебе. Я так не засну.

Джорджа перебралася вниз, і Тіммі більше не шумів, умотившись у ногах на згорнутій ковдрі, а Енн на верхньому ліжку намагалася не заснути й тішилася перебуванням у фургоні біля потічка в полі.

У темряві ухали сови, тихенько гарчав Тіммі. Жебонів потічок, і чутно було, як залягла тиша. У Енн skleпалися повіки. Нічого не вдієш - доведеться таки заснути.

Але щось її раптом розбуркало, і Тіммі узявся так голосно гавкати, що дівчата зі страху ледь не попадали з ліжок. Хтось сильно гупав по фургону, і він ходив ходуном. Невже хтось намагався вдертися до них?

Тіммі зістрибнув на підлогу і підбіг до дверей, які через спеку Джорджа залишила прочиненими. Тоді почувлися голоси Діка і Джуліана:

- Що відбувається? Дівчата, як ви там? Ми зараз!

Брати, як були в піжамах, бігли по мокрій траві на підмогу дівчатам. Зненацька Джуліан зіткнувся з чимось міцним, теплим, щільним і заволав від жаху.

Дік увімкнув ліхтарик і зайшовся сміхом.

- Ти втелюшився в Доббі! Диви, як він витріщився на тебе! Він блукав біля фургонів і трохи погунав. Дівчата, заспокойтесь, це всього лише Доббі.

Усі знову полягали й спали до самого ранку; діти навіть не поворухнулись, коли приблукав Троттер, пообтирався об фургони й попирхав.

Розділ 5

Шлях до озера Мерран

Діти не могли намилюватися всім протягом наступних трьох-чотирьох днів. Блакитне небо, палюче сонце і безліч потічків при дорозі, в яких можна купатися й талапатися, нові враження від двох будиночків на колесах, що вигримляли багато миль по шляхах і путівцях, – хіба могло бути щось більше до душі чотирьом таким самостійним друзям?

Тіммі теж мав собі розваги: заприятелював з Троттером, маленькою чорною конячиною. Той полюбляв, коли пес біг поруч, і тихо іржав, коли Тіммі був йому потрібний. Коні між собою теж приятелювали, і коли їх розпрягали на ніч, вони разом йшли до потічка і довго пліч-о-пліч стояли у воді й тицали, щасливі, носами один одного.

– Мені з усіх ці канікули подобають найбільше, – сказала Енн, готуючи щось на пательні. – Усе дуже захопливо і без пригод. І хоча Джуліан вважає, що він тут головний, без мене й ліжка лишалися б незастеленими, і жа неприготованою, фургони неприбраними!

– Годі вихвалитися! – сказала Джорджа, відчуваючи свою провину за те, що перекинула на Енн стільки роботи.

– А я не вихваляюсь! – обурилася Енн. – Я кажу правду. Ти ж, Джорджо, жодного разу не застелила власне ліжко. Мені не важко. І подобається порядкувати в обох фургонах.

– Ти в нас дуже добра маленька, – сказав Джуліан. – Ти у нас незамінна.

Енн зашарілася з гордошів. Вона зняла пательню з багаття і розклала їжу по тарілках. Намагаючись у всьому наслідувати свою матусю, вона сказала її тоном:

– Швиденько їжте, поки гаряче.

– Спасибі, я поїм, коли охолоне, – подякувала Джорджа. – Хоча вже вечір, а ще спекотно.

Йшов четвертий день подорожі, і Енн вже припинила виглядати гори, де вони сподівалися знайти табір циркачів. Насправді, вона потай сподівалася, що вони табір не знайдуть, бо дуже вже їй подобалося блукати сільською місциною.

Тіммі прийшов вилизувати тарілки. Діти дозволяли йому це робити, бо потім легше було мити посуд. Енн і Джорджа понесли посуд мити до струмка, а Джуліан дістав мапу.

Брати схилилися над нею.

– Зараз ми ось тут, – сказав Джуліан. – Якщо це так, то завтра ми відстанемося до гір, що понад озером. І звідтам побачимо цирк.

– Чудово! – вигукнув Дік. – Сподіваюсь, Ноббі там. Він залюбки все нам покаже. І, напевно, порадить гарне місце для таборування.

– Та ми й самі можемо знайти, – сказав Джуліан, який пишався ще й тим, що навчився обирати гарні місця для ночівлі. – Крім того, я не хотів би таборувати занадто близько до циркачів. Там трохи смердить. Краще виїхати десь вище. Там і краєвид краший.

– Гарзд, – погодився з братом Дік, і Джуліан згорнув мапу.

Дівчата повернулися від струмка з чистим посудом, і Енн акуратно розставила його на полиці в червоному фургоні. Прийшов Троттер, який шукав Тіма, котрий відсапувався під фургоном Джорджі.

Тіммі не схотів поворухнутися, й тоді Троттер теж спробував залізти туди, але не зміг, бо був завеликий. Він ліг у затінку, ближче до Тіммі.

– Троттер – кумедний коник, – сказав Дік. – Він теж міг би виступати в цирку. Бачили, як він учора гасав за Тімом? Ніби вони в квача грали.

При слові «цирк» усі згадали про Ноббі, циркачів та взялися обговорювати циркових тварин.

– Мені сподобався слон, – мовила Джорджа. – Цікаво, як його звать. І ще я хотіла б потримати на руках мавпу.

– Закладаюсь, що шимпанзе розумні, – зауважив Дік. – Тіммі, ти як вважаєш? Гадаю, він потоваришує з усіма тваринами, особливо з собаками.

– Не хотіла б я мати справу з дядьком Ноббі, – озвалася Енн. – Здається, він лящами нагодує кожного, хто до нього озветься.

– Нехай лишень спробує, – сказав Джуліан. – Ми триматимемося від нього подалі. Справді неприємний тип. Може, так станеться, що його в таборі не буде...

– Тіммі, вилазь з-під фургона! – гукнула Джорджа. – У нас тут прохолода в затінку. Нумо!

Той причвалав сопучи. Троттер підвівся і приплентався за ним. Коник ліг біля пса і потягнувся до нього мордою. Тім лизнув його в ніс і відвернувся, бо хотів спокою.

– Смішний Троттер, – сказала Енн. – Тіммі, а ти хочеш познайомитися з цирковими тваринами? Сподіваюсь, завтра ми побачимо цирк. Нам ще ж в гори пнутися, Джуліане? Хоча насправді я туди не пориваюсь – мені й тут добре.

Наступного ранку, коли Троттер й Доббі поволі тягнули фургони путівцем, діти почали вдивлялися вдалечінь. І вже після полудня на обрії з'явилися сині гори.

– Ото вони, – сказав Джуліан. – Це гори Мерран, а на передгір'ї має бути озеро Мерран. Сподіваюся, наші коні подужають завезти фургони нагору. Звідти відкриється чудовий краєвид з озером.

Гори наближались, вищали і були достоту чарівні у променях призахідного сонця. Джуліан подивився на годинник.

– Ми не встигнемо заїхати нагору і там отаборитися, – зауважив він. – Доведеться ще трохи проїхати й зупинитися, а вранці вже їхати у гори.

– Гаразд, – погодився Дік. – Як накажете, капітане. За путівником за дві милі є ферма. Зупинимось там.

Вони під'їхали до ферми, яка розташувалася біля широкої прудководої річки. Джуліан як завжди пішов домовлятися про ночівлю, і Дік з ним, а дівчата залишилися готувати вечерю.

Джуліан одразу отримав дозвіл, а донька фермера, весела товстуля, продала хлопцям яйця, бекон, молоко, масло й горнятко жовтої сметани. Вона порадила хлопцям назбирати в садку малини, аби потім спожити її зі сметаною.

– Красно дякую, – увічливо мовив Джуліан. – Часом не знаєте, чи таборують там у горах циркачі? Десь біля озера.

– Так, вони проїжджали повз десь тиждень тому, – відповіла дівчина. – Вони щороку у відпустку тут таборують. Я завжди виходжу подивитися на їхню валку, бо для нашого загумінку це ціле видовище! Одного року вони везли левів, і вночі я чула їхнє ревіння. У мене від того мурашки бігли по тілу!

Хлопці попрощалися й пішли собі, посміючись над мурашками у товстুলі від левиного ревіння.

– Схоже, що завтра ми проїдемо повз циркачів, – сказав Джуліан. – Таборуватимемо десь вище у горах, еге ж, Діку? Там не така спека, бо в горах легіт віє.

– І, сподіваюсь, мурашки по нас не бігатимуть через галас циркових тварин, – усміхнувся Дік. – Мені наразі паляче сонце дошкуляє більше.

Уранці фургони рушили в дорогу, і діти сподівались, що це вже останній відтинок шляху, вони нарешті знайдуть гарне місце для табору й житимуть там аж до самого повернення додому.

Джуліан не забував щодня відправляти батькові листівку з розповідями про те, де вони зараз перебувають, і запевненнями, що у них все гаразд. У дочки фермера Джуліан дізнався докладну адресу найближчої пошти, у якій можна буде потім забирати листи. Бо в дорозі вони, звичайно ж, ще ніяких листів не отримували.

Доббі з Троттером повагом тягли фургони путівцем до гір. Раптом за деревами Джорджа помітила щось синє.

– Дивіться! Оно озеро! Озеро Мерран! – вигукнула вона. – Джу, підсьтобни свого Доббі, їдьмо швидше! Я хочу виїхати на відкрите місце й охопити зором усе озеро.

Незабаром путівець вивів їх на верстовий шлях і далі – до громадського вересового пустища, а там з горба – у долину, до величезного синього озера, яке виблискувало під серпневим сонцем.

– Отакої! Дивовижа яка! – крикнув Дік, натягуючи віжки, щоб зупинити Доббі. – Джуліане, давай-но зліземо й підійдемо до води. Дівчата, ходімо!

– Яка краса! – сказала Енн, зістрибуючи з передка червоного фургона. – Негайно треба купатись!

– Атож, – погодився із сестрою Джуліан.

Дітлахи майнули до своїх фургонів, поскидали свій одяг і вдягли купальники та плавки. А потім, навіть не прихопивши рушників, помчали до берега, аби пірнути в синю прохолоду.

Скраю вода була тепла, а далі, на глибині – приємно холодна. Усі чудово плавали, і наразі радо хлюпались і галасували. Дно було піщане, а вода – чиста як кришталь.

Коли врешті-решт натомилися, вийшли на берег і полягали на теплий пісок. Одразу висохли на сонці. А коли припекло – знов шубовснули у холодну воду й заверещали від задоволення.

– Як чудово буде щодня сюди приходити й купатись! – сказав Дік. – Тіммі, не заважай, коли я на спині плаватиму. Джорджо, йому так само подобається купатись, як і нам.

– Гей, Троттер теж зібрався купатися! – крикнув Джуліан. – Дивіться, він уже підвіз червоний фургон до води. Зараз завезе все у воду, якщо його не спинити!

Діти вирішили влаштувати на березі пікнік, а коней розпрягти – раптом вони схочуть купатися. Але Троттер і Доббі хотіли передусім пити й стояли по коліна у воді, відганяючи хвостами мух, які дошкуляли їм цілісінький день.

– А де табір циркачів? – запитала Джорджа, коли всі жували сендвічі з шинкою і помідорами. – Щось я їх не бачу.

Діти подивилися уздовж берега, що тягнувся ген до обрію. Аж ось гострозора Джорджа помітила вдалині цівку диму.

– Табір, либонь, там у западині на передгір'ї, – сказала вона. – Мабуть, варто їхати туди, а потім – у гори поза табором.

– Згода, – кивнув Джуліан. – Ще встигнемо з Ноббі перемовитися, вибрати ще до вечора таборище та знайти ферму, щоб купити харчі. Ото Ноббі здивується, коли побачить нас.

Діти поприбирали за собою, запрягли коней і рушили до табору циркачів. Буде ще весело!

Розділ 6

Табір циркачів і Ноббі

До табору дісталися швидко. Джорджа мала рацію: це була зручна западина на підгір'ї; тиха місцина, віддалік сільських жител, де тваринам було привільно і де можна було спокійно ними опікуватися.

Фургони розташували по колу. Де-не-де напнули намети. Великий слон стояв припнутий ланвою до міцного дерева. Скрізь гасали собаки, а на широкому полі неподалік вигулювали кількох коней.

– Ось вони всі! – сказала збуджена Енн, вилізши на передок, щоб краще бачити. – Йой, а хіба шимпанзе не прив'язують? Ні, хтось втримує його за мотузку. А це не Ноббі з ним?

– Так, це він, – підтвердив Джуліан. – От як би й собі потримати ту мотузку із шимпанзе!

Фургони під'їздили дедалі ближче, і діти на все зачаровано видивлялись. У таку спеку людей майже не було: тільки Ноббі з шимпанзе та одна чи дві жінки щось розмішували в казанках над маленькими багаттями.

Помітивши на дорозі чужі фургони, собаки почали валувати. З намету вийшло двоє чоловіків і дивились на дорогу. Вони показували пальцями на фургони дітей і дуже дивувались.

Міцно тримаючи шимпанзе за лапу, зацікавлений галасом Ноббі пішов назустріч незнайомцям, і Джуліан з ним привітався:

– Привіт, Ноббі! Не сподівався нас тут побачити?

Почувши своє ім'я, Ноббі ошелешено зупинився. Спершу він не міг пригадати дітей. А тоді голосно закричав:

– Хай йому чорт, я ж вас бачив при дорозі! Що ви тут робите?

Тіммі грізно загарчав, і Джорджа крикнула Ноббі:

- Пес ніколи не бачив шимпанзе. Як гадаєш, вони зможуть подружитися?

- Не знаю, - засумнівався Ноббі. - Взагалі-то Понго любить циркових собак. Але про всяк випадок стримуй свого пса, бо Понго з'їсть його живцем. Шимпанзе надзвичайно сильні.

- А я зможу подружитися з Понго? - спитала Джорджа. - Ми можемо з ним поручатися, й Тіммі зрозуміє, що це мій друг, і заспокоїться. А Понго схоче зі мною подружитися?

- Звичайно! - сказав Ноббі. - Він дуже приязний, еге ж, Понго? Ану привітайся з юною леді.

Енн, однак, побоювалася наблизитися до шимпанзе, на відміну від Джорджі. Джорджа підійшла до великої тварини й простягла руку. Шимпанзе ухопив її, підніс до своєї пички й удав, що покусює, щось приязно буркочучи. Джорджа розсміялася:

- Який він милий! Тіммі, це Понго. Він - свій. Милий, гарний Понго.

Вона поплескала шимпанзе по плечу, аби показати Тіммі, що Понго їй подобається, і Понго теж поплескав її по плечі, приязно усміхаючись. Потім Понго погладив дівчину по голові й посмакував за кучерик.

Тіммі повихляв хвостом. Він досі сумнівався, що то за дивну істоту уподобала його хазяйка? Пес зробив крок у бік Понго.

- Ну ж бо, Тіммі, привітайся з Понго, - сказала Джорджа, - ось так, - і вона знову поручалася з шимпанзе. Цього разу він не відпустив її руку, а продовжував тряти її вгору-вниз, ніби качав воду ручною помпою.

- Він не відпускає, - сказала Джорджа.

- Не вередуй, Понго, - суворо наказав Ноббі. Понго тут же відпустив руку Джорджі й закрив обличчя волохатою лапою, ніби йому було соромно. Але діти бачили, що він дивиться крізь пальці хитрими очима, які весело блищали.

- Він справжня мавпа! - розсміялася Джорджа.

- Ти помиляєшся - він людиноподібна мавпа! - зауважив Ноббі. - А ось і Тіммі, він хоче подружитися. Хай їм усячина, вони торкаються лапами!

Так і було. Тіммі, вирішивши, що Понго - друг, згадав про гарні манери і подав праву лапу, як його вчили. Понго схопив її та енергійно потряс. Потім він підійшов до Тіммі іззаду й потрусив йому хвіст. Тіммі не знав, що це все означає.

Діти зайшлися сміхом, а Тіммі міцно сів на хвіст. Потім знову підвівся, вихляючи ним, бо до нього підбігли Баркер і Гровлер. Тіммі пригадав їх, а вони - його.

- Ну, ось і подружилися, - зрадів Ноббі. - Зараз вони познайомлять Тіммі з усіма іншими собаками, і все буде гаразд. Гей, пильнуйте Понго!

Шимпанзе підкрався іззаду до Джуліана і поліз до нього в кишеню. Ноббі підійшов до нього і ляснув Понго по лапі.

- Шкодник! Поганий хлопчик! Кишеньковий злодій!

Діти розреготалися, коли шимпанзе затулив морду лапами, наче осоромлений.

- З ним хляпати вухами не можна, - сказав Ноббі. - Він любить цупити речі з чужих кишень. Хотів ще спитати... Скажіть-но, це ваші фургони? Гарні будиночки!

- Нам їх позичили, - відповів Дік. - Коли ми побачили, як повз нас проїжджає ваш цирк з усіма барвистими фургонами, то вирішили й собі щось подібне позичити на канікули.

- А що ви сказали, куди прямуєте?

- Ми вирішили поїхати і знайти вас, щоб ви показали нам ваш табір, - сказав Джуліан. - Сподіваюся, ти не проти.

- Матиму за честь, - сказав Ноббі зашарівшись. - Не часто люди хочуть дружити з таким циркалем, як я... бо я не шляхетного роду, як ви. Матиму за честь усе вам показати... і ви можете тут подружитися з будь-якою мавпою, собакою чи конем!

- Дякуємо! - сказали всі четверо одразу.

- Дуже мило з вашого боку, - мовив Дік. - Хай йому всячина, подивіться на шимпанзе: він знову намагається потиснути хвіст Тіммі. Закладаюсь, він усіх смішить на манежі, еге ж, Ноббі?

- Він супер, - посміхнувся Ноббі. - Глядачі лягають покотом. Бачили б ви, як він виступає з моїм дядьком Деном. Ви знаєте, він - головний клоун. Понго такий же великий клоун, як і мій дядько. Вони разом дуропляси виправляють.

- Шкода, що ми не бачили, - сказала Енн. - Я маю на увазі - на манежі. Твій дядько не проти, що ти покажеш нам усіх тварин?

- З чого б це? - сказав Ноббі. - І питати його не буду! Але поведіться з ним ввічливо, бо він гірший за тигра, коли розпалиться. Його називають Тигром Деном через оту лютість.

Енн це геть не сподобалось: Тигр Ден! Звучить і жорстко, і жорстоко.

- Сподіваюся, його зараз тут немає, - з острахом кинула вона, нервово озираючись.

- Немає. Десь пішов, - сказав Ноббі. - Він самотник: у цирку приятелює лише з Лу, акробатом. Оно він.

Лу був довгоногим, гнучким парубком з потворним обличчям і кучмою чорного лискучого волосся, яке густо кучерявилось. Він сидів на приступцях фургона, палив люльку і читав газету. Діти подумали, що Лу і Тигр Ден – яке їхало, таке й здибало: злі, похмурі й неприємні. Вони вирішили поменше спілкуватися з акробатом Лу і клоуном Тигром Деном.

– Він дуже хороший акробат? – тихо поцікавилася Енн, хоча Лу був задалеко, щоб почути її.

– Гарний. Першокласний, – відповів Ноббі у захваті. – Він може вилізти будь-куди й на будь-що... Він залізав на оте дерево, як мавпа, я бачив, як він видряпався по ринві висотки, як кішка. Він – диво. Він вправний линвоходець. Уміє танцювати на линві!

Діти дивилися на Лу із подивом. Він відчув на собі їхні погляди, підвів очі й спохмурнів. «Ну, – подумав Джуліан, – може, він і найкращий акробат у світі, але вигляд у нього жадливий. Якраз до пари Тигру Дену!»

Лу підвівся, потягся своїм довгим тілом, як кішка. Він рухався легко і м'яко. Насуплений, підскочив до Ноббі.

– Хто ці дітлахи? – спитав він. – Чого вони тут тиняються?

– Ми не тиняємося, – ввічливо відповів Джуліан. – Ми прийшли побачитися з Ноббі. Ми з ним вже бачилися.

Лу поглянув на Джуліана, як на смердюка якогось:

– То ваші фургони? – запитав він, мотнувши головою в їхній бік.

– Так, – відповів Джуліан.

– Понтові, еге ж? – глузливо сказав Лу.

– Не вельми, – відповів Джуліан, усе ще ввічливо.

– З вами дорослі є? – поцікавився Лу.

– Ні, я за все відповідаю, – відказав Джуліан. – У нас є собака, який дає відкоша усім, хто йому не подобається.

Тіммі явно не вподобав Лу, він стояв поруч з ним і гарчав. Лу копнув пса ногою.

Джорджа вчасно схопила Тіммі за нашийник. «Заспокойся, Тіме!» – вигукнула вона і повернулася до Лу, блискаючи очима.

– Не смійте копати мого собаку! Він повалить вас на землю, якщо ви не припините, тримайтесь від нього подалі, бо він накинеться на вас!

Лу зневажливо плюнув на землю і повернувся, щоб піти геть.

– Забирайтеся звідси! – зі злістю сказав він. – Нам тут діти не потрібні, а собак я не боюся. Я знаю, як упоратися з поганими собаками.

– Що ви хочете цим сказати? – розлючено гримнула Джорджа. Але Лу пустив це повз увагу, піднявся приступцями до фургона і грюкнув дверима. Тіммі сердито загавкав і смикнув нашійник, який Джорджа все ще міцно тримала.

– Ну, тепер у нас із вами нічого не вийде, – з жалем сказав Ноббі. – Віднині Лу звідусіль вас виганятиме. І стежте за своїм собакою, бо можете його втратити.

Джорджа була зла і стривожена:

– Втратити?! Що ти маеш на увазі? Якщо ти гадаєш, що Тіммі дозволить комусь вкрасти себе, то ти помиляєшся.

– Гаразд, гаразд. Я тільки попереджаю. Чого ти проти мене заповзялася! – сказав Ноббі. – Краще дивіться – оно шимпанзе заліз до одного з ваших фургонів!

Раптова буря вщухла, бо всі майнули до зеленого фургона. Понго був усередині й без жодного стриму ласував цукерками з банки. Щойно побачивши дітей, він застогнав і затулив морду лапами, але й далі завзято смоктав цукерки.

– Понго! Поганий хлопчик! Іди сюди! – вилаяв його Ноббі. – Відшмагати тебе?

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=63840351&lfm=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примечания

1

Гра з роздаванням карт (звичайних або з малюнками) і їхнім відкриванням. Виграє той, хто називає найбільше співпадінь зображень (тут і далі примітки перекладача).

2

Гра з фішками, ланцюжками квадратиків або кружечків і кубиком.

3

Гра, схожа на наш «Ерудит». Називається ще «кросвордний лексикон».